DE TIJD EN RUIMTE

Schoolplan 2026-2027

Beleid en visie document

update: 01-08-2026

Democratische school de Tijd en Ruimte
Jan Olieslagersstraat 3
5224 BD ’s-Hertogenbosch
www.detijdenruimte.nl
info@detijdenruimte.nl
06 144 848 38

Bestuur: Alexander Rommens, Meglien Dekkers, Barry Hannink
(info@detijdenruimte.nl)

PO BRIN: 31MB

VO BRIN: 31TU

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord — 5

2. Democratisch onderwijs — 6

3. Missie, visie en kernwaarden — 7

- Tijd — 7
- Ruimte — 7
- Zelfontplooiing — 8
- FUNdament — 8

4. Doelgroep — 9

5. Doelstelling — 10

- Doelstelling 2026–2027 — 10

6. Organisatie De Tijd & Ruimte — 11

- 6.1 Sociocratisch Kringorganisatie Model (SKM) — 11
- 6.2 Organisatiestructuur De Tijd & Ruimte — 11

7. De school in domeinen — 13

- 7.1 Algemeen beleid — 14
    - EUDEC — 14
    - Multiculturele samenleving — 14
- 7.2 Human Resources — 14
    - Samenwerkers — 14
    - Ondersteuners — 15
    - Activiteitenbegeleiders — 15
    - Vakkrachten — 15
    - Inspirators — 15
    - Bevoegdheden PO en VO — 15
    - Procedure — 16
    - VOG — 16
    - HR-ontwikkeling — 16
- 7.3 Wetgeving en veiligheid — 16
- 7.4 Marketing, communicatie en PR — 17
- 7.5 Financiën — 17
- 7.6 Aanname studenten — 17
- 7.7 Locatie — 18
- 7.8 Inrichting en materialen — 18
- 7.9 Kwaliteit van onderwijs — 18
    - De kerndoelen — 19
    - Onderwijsaanbod en leeromgeving — 20
    - Burgerschapsonderwijs — 23
    - Ouders – school – kind — 26
    - Studentenbegeleiding — 27
- 7.10 Leer- en leefomstandigheden — 28

- 7.11 Ouderparticipatie — 28
- 7.12 Schorsing of verwijdering van school — 28

Samenvatting — 29

1. Voorwoord

Dit schoolplan is het algemene beleidsplan van Stichting De Tijd en Ruimte gevestigd in 's-Hertogenbosch. De Tijd en Ruimte biedt sinds 2019 Democratisch Onderwijs aan kinderen (die wij studenten noemen) van 4-21 jaar. Primair onderwijs en voortgezet onderwijs is bij ons een ononderbroken systeem.
Doel van dit schoolplan is om alle geïnteresseerden en betrokkenen bij onze school te informeren over onze visie en hoe we die vertalen in onderwijsaanbod, human resources, veiligheid etc.

Dit schoolplan valt onder algemeen beleid en daarmee onder verantwoordelijkheid van de bestuurskring. Het wordt voor consent voorgelegd aan de bestuurskring. Jaarlijks wordt een evaluatie en update gemaakt aan het begin van een nieuw schooljaar of zoveel eerder indien de situatie daarom vraagt.

Tot slot: waar "ouders" staan worden ook verzorgers bedoeld en waar mogelijk ‘hij’ of ‘zij’ staat wordt ook de andere sexe bedoeld.

Neem de Tijd en Ruimte om dit document door te lezen,

Meglien Dekkers, Voorzitter
Alexander Rommens, Penningmeester
Barry Hannink, Secretaris

2. Democratisch onderwijs

Het concept van democratisch onderwijs is niets nieuws. De ontwikkelingen die geleid hebben tot dit onderwijs, zijn al meer dan twee eeuwen oud. De oudste reeds nog bestaande democratische school, is The Summerhill School opgericht in 1921 in Suffolk, Engeland. Ook in Nederland werd er in 1926 een school met vergelijkbaar concept gestart door Kees Boeke: De Werkplaats Kindergemeenschap in Bilthoven. Halverwege de jaren 60 startte de Sudbury Valley School in Boston, Amerika. Inmiddels zijn er al meer dan 200 democratische scholen verspreid over de gehele wereld. In Nederland bevinden zich 20 scholen die werken volgens het democratische concept.

Democratisch onderwijs is gebaseerd op de volgende principes:

- Studenten hebben de regie over hun eigen leerproces. Ze bepalen zelf wat ze willen leren, wanneer, hoe, met wie en waar….
- Studenten en volwassenen zijn gelijkwaardig aan elkaar bij het nemen van beslissingen over de dagelijkse praktijk op en rondom de school. Dit gebeurt sociocratisch (niet meeste stemmen gelden zoals in een democratie maar **alle** stemmen gelden) met gebruik van de C.O.N.S.E.N.T. methode. Een voorstel met argumentatie wordt ingediend, ieder lid van de kring kan consent gaan of niet consent. Het voorstel kan worden aangepast of een ander voorstel kan worden gedaan net zo lang tot iedereen consent is.

Meer hierover in ons Kringstatuut

3. Missie, visie, kernwaarden

We hebben de volgende missie, visie en kernwaarden geformuleerd:

Missie

Ieder kind ontwikkelt haar/zijn eigen unieke potentieel

Visie

Zoals een kind leert lopen, leert het alles wat nodig is. Bij ons op school krijg je de Tijd en Ruimte om te bouwen aan het unieke fundament van jouw leven. Wij ondersteunen je vol vertrouwen. Daarbij ontdek je wat jouw grenzen zijn en die van een ander. Je volgt je eigen innerlijke klok en leert wat op dat moment voor jou relevant is. In gelijkwaardige verbinding ontstaat veiligheid en dat is de bedding voor nieuwsgierigheid en spel, de natuurlijke manier van leven.

Kernwaarden

Tijd

Elk kind heeft zijn/haar eigen innerlijke klok. Op de Tijd en Ruimte mag je die innerlijke klok volgen. Je ontwikkelt op jouw eigen tempo. Je neemt de tijd om de wereld te leren kennen, levenservaring op te doen, grenzen te verleggen. Stilstaan is vooruitgaan.

een ouder: 'Mijn dochter wilde niets van engelse les weten. Toen we drie weken in Amerika waren had ze ineens hele gesprekken in het engels met een Amerikaan...'

een teamlid: 'Geen tijd hebben leidt tot onderDRUKking. Er moest zoveel op een reguliere school dat er geen tijd was om echt naar de kinderen te kijken. Wie zijn ze, wat hebben ze nodig?'

Student (5): 'Ik durfde niet in de ochtendkring bij alle andere kinderen, een jaar later heb ik mijn eigen motie ingediend!'

(praktisch voorbeeld : de tijd in de ochtend krijgen doordat je tussen 09:00 uur en 10:00 uur kan starten).

Er is **vertraagde tijd**, het mag hier even stil staan of langzamer gaan om tot jezelf te komen.
Om te komen tot je echte passie voor iets.

Ruimte

Je krijgt de ruimte om je eigen pad vorm te geven terwijl je erop loopt. Een kind de ruimte geven geeft een gevoel van zekerheid en eigenwaarde. Ruimte is vrijheid en een veilige plek om te horen wat de stem van je ziel zegt. Ruimte krijgen is ook verantwoordelijkheid nemen. Immers onze ruimte is een GEDEELDE ruimte. Die deel je met andere schoolgenoten en die hebben ook hun ruimte nodig.

Binnen De Tijd en Ruimte vormen **verbinding, vertrouwen, vrijheid, verantwoordelijkheid en veiligheid** een belangrijke basis van onze gemeenschap. Wij geloven dat mensen zich pas echt kunnen ontwikkelen wanneer zij zich veilig voelen om zichzelf te zijn. Vanuit vertrouwen ontstaat ruimte voor vrijheid: de vrijheid om eigen keuzes te maken, jezelf te ontdekken, vragen te stellen, fouten te maken en je eigen weg te vinden. Tegelijkertijd geloven wij dat vrijheid nooit losstaat van de

ander. De grens van jouw vrijheid ligt daar waar de veiligheid, vrijheid of ruimte van iemand anders geraakt wordt.

Wij zien het leren omgaan met die verantwoordelijkheid als een belangrijk onderdeel van ontwikkeling. Studenten mogen bij ons oefenen, ontdekken, botsen, herstellen en opnieuw proberen. We kijken daarom niet alleen naar gedrag of naar losse momenten, maar juist naar het proces daarachter. Hoe neem je verantwoordelijkheid voor jezelf, voor de groep en voor de keuzes die je maakt? Hoe ga je om met verschillen, grenzen en conflicten? In die zoektocht begeleiden wij studenten vanuit verbinding en gelijkwaardigheid, met ruimte voor groei én met duidelijke grenzen wanneer veiligheid in het geding komt.

Veiligheid betekent voor ons niet alleen fysieke veiligheid, maar ook de ruimte om jezelf te kunnen zijn zonder angst voor afwijzing, uitsluiting of voortdurende onveiligheid. Wij geloven dat echte verbinding ontstaat wanneer mensen zich gezien, gehoord en serieus genomen voelen. Vanuit die basis kan intrinsieke motivatie ontstaan en krijgen studenten de ruimte om zich op hun eigen manier en in hun eigen tempo te ontwikkelen.

Zelfontplooiing

Op de Tijd en Ruimte mag je je unieke zelf zijn. Jouw grenzen worden gerespecteerd. Vrijheid uit zich in dat iedereen anders mag zijn, er ontstaat verbinding en respect. Niet alleen de studenten maar ook alle teamleden mogen hun unieke zelf zijn en leven hierdoor voor en inspireren. We denken niet in hokjes, maken keuzes met ons hart en hebben geen oordelen. Door ons sociocratische model telt iedere stem. Minder - en meerderheden bestaan niet bij ons.

Door de kringstructuur en het gelijkwaardigheidsbeginsel heeft iedereen zijn eigen unieke inbreng. Dit is feitelijk zo en heeft z'n doorwerking in het gevoel dat schoolgenoten hebben;

Student (13) 'op mijn vorige school werd ik uitgelachen om de joggingbroek die ik nu ook aan heb. Hier zou ik in een balletpak binnen kunnen komen en vindt niemand dat gek.'

FUNdament

Een stralend en blij kind, dat willen we toch allemaal? Je eigen fundament leggen, dat doe je bij ons op school. Spelen is een belangrijk aspect van leren. In het spel liggen veel verborgen lessen. Op school voel je je fijn en thuis en hierdoor ben je bereid je eigen angsten en onvolkomenheden onder ogen te zien. Je durft los te laten wat je niet meer nodig hebt. Vanuit dat fundament ontstaat zelfvertrouwen, weerbaarheid en denken in mogelijkheden. Je durft je te verbinden met dat wat waarde toevoegt, vanuit jou als individu en in relatie tot de groep.

Ouder: 'Nadat mijn dochter 2 jaar lang klaagde dat ze niet naar school wilde, gaat ze sinds ze hier op school zit iedere dag met plezier naar school'.

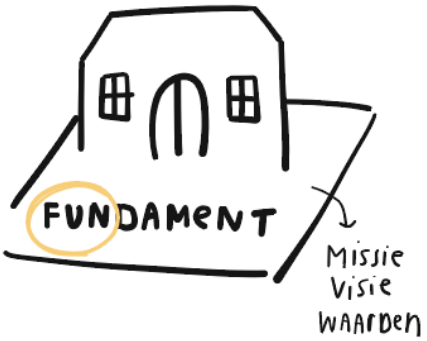

4. Doelgroep

De Tijd en Ruimte biedt onderwijs aan studenten van 4-21 jaar. Primair is onze doelgroep de regio 's-Hertogenbosch omdat we daar gelegen zijn, maar studenten van alle regio's zijn welkom. De inspectie van het onderwijs onderscheidt een primair onderwijsaanbod en een voortgezet onderwijsaanbod. Bij de Tijd en Ruimte loopt dat in de dagelijkse praktijk door elkaar. Er zijn geen klassen maar functionele lokalen waardoor studenten van alle leeftijden door en met elkaar kunnen spelen en leren. Elke student heeft een mentor die hem of haar begeleidt in het eigen leerproces.

NB. De inspectie heeft het primair onderwijs en voortgezet onderwijs goedgekeurd in een definitief rapport op 24-01-2025

PO rapport is hier te lezen
VO rapport is hier te lezen

5. Doelstelling

Stichting de Tijd en Ruimte heeft ten doel;

- Het bevorderen en faciliteren van democratisch primair en voortgezet onderwijs in de regio ’s-Hertogenbosch.
- Bieden van een inspirerende leeromgeving waarin jonge mensen (4-21 jaar) zich op basis van gelijkwaardigheid ontwikkelen tot zelfbewuste, creatieve wereldburgers die hun eigen weg vinden in een steeds veranderende samenleving.
- Het oprichten en in stand houden van een school die is gebaseerd op gelijkwaardigheid, vertrouwen, vrijheid en verantwoordelijkheid, welke is georganiseerd volgens het Sociocratisch Kringorganisatie Model (SKM).

Doelstelling 2026-2027

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van bouwen, onderzoeken, verbeteren en verdiepen. Steeds duidelijker wordt zichtbaar waar De Tijd en Ruimte voor staat: een gemeenschap waarin vrijheid, vertrouwen, verantwoordelijkheid, verbinding en veiligheid centraal staan. Een plek waar studenten zichzelf mogen zijn en tegelijkertijd leren samenleven met anderen.

Het team heeft zich verder ontwikkeld in het begeleiden van procesgericht onderwijs en het bewaken van de balans tussen autonomie en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarbij blijven we werken vanuit gelijkwaardigheid, zonder het belang van duidelijke kaders en veiligheid uit het oog te verliezen. Vrijheid betekent voor ons niet dat alles altijd kan, maar dat studenten mogen leren omgaan met zichzelf, de ander en de gevolgen van hun keuzes. Juist in dat proces begeleiden wij hen actief.

Ook de organisatiestructuur blijft in ontwikkeling. Waar in eerdere jaren nog werd gewerkt met een schoolleidersduo, is de schoolleiding inmiddels meer gezamenlijk binnen het team georganiseerd. Verantwoordelijkheden worden daarbij zoveel mogelijk gedragen door de mensen die direct betrokken zijn bij de dagelijkse praktijk van de school. Binnen deze structuur blijft er aandacht voor duidelijke taakverdeling, besluitvorming en verantwoordelijkheid.

De koppeling tussen team en bestuur heeft hierin een belangrijke plek gekregen. Vanuit de bestuurskring blijven signalen, zorgen, ideeën en ontwikkelingen vanuit de dagelijkse praktijk direct verbonden aan het bestuur. Hierdoor blijven de lijnen kort en kan er sneller en meer gedragen gehandeld worden wanneer dit nodig is.

De vereenvoudigde kringenstructuur zorgt daarnaast voor meer rust, duidelijkheid en slagkracht binnen de school. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor echte ontmoeting, begeleiding en ontwikkeling.

Komend jaar willen we als doel stellen:

- Verder versterken van de sociale veiligheid en verbinding binnen de schoolgemeenschap
- Het verder ontwikkelen en vastleggen van duidelijke procedures rondom grensbewaking, veiligheid, bemiddeling en herstel
- Studenten meer eigenaarschap en verantwoordelijkheid laten ervaren binnen de school
- Verder bouwen aan een cultuur waarin vrijheid hand in hand gaat met verantwoordelijkheid voor jezelf en de ander
- Uitbreiden van het aanbod in activiteiten, lessen en talentgerichte projecten

- Verder bouwen aan een stabiel en gedragen team van begeleiders, ondersteuners en samenwerkers
- Het verdiepen van de democratische en sociocratische besluitvorming binnen de school
- Verder groeien naar een gezonde en duurzame schoolorganisatie
- Het vinden en ontwikkelen van een locatie die past bij de visie en behoeften van de school
- Versterken van de samenwerking tussen studenten, ouders, team en bestuur

Daarnaast willen wij de komende jaren bewuster groeien in het aantal PO-studenten binnen de school. Wij merken dat een gezonde balans in leeftijden en onderwijsbehoeften bijdraagt aan de stabiliteit, veiligheid en duurzaamheid van de schoolcultuur. Daarbij richten wij ons steeds meer op gezinnen en studenten die bewust kiezen voor onze visie op onderwijs en ontwikkeling.

Hoewel zij-instromers altijd welkom blijven en vaak waardevolle toevoegingen zijn binnen onze gemeenschap, zien wij ook dat sommige studenten instromen vanuit langdurige vastgelopen situaties binnen het reguliere onderwijs. Dit vraagt soms intensieve begeleiding van zowel team als groep. Om de draagkracht van de school gezond te houden, willen wij blijven zoeken naar een evenwichtige samenstelling van de schoolgemeenschap, waarin ruimte blijft voor zowel ondersteuning als duurzame ontwikkeling.

6. Organisatie de Tijd en Ruimte

6.1 Sociocratisch Kringorganisatie Model (SKM)

Op advies van de schoolleiding is het model, met **consent** van de bestuurskring, in 2023 veranderd. Er is teruggegaan naar een simpeler model. In de praktijk bleek de structuur tijdrovend en demotiverend. Alle voorzitters en afgevaardigden zijn komen te vervallen. Zij moesten meerdere malen op komen dagen in allerlei kringen maar de school bleek nog te klein voor dit model.
Het was OVERgeorganiseerd. In plaats van de gelijkwaardigheid te regelen via alle dubbele koppelingen is het voldoende gebleken om de gelijkwaardigheid bij elke motie te toetsen.
(Heeft deze motie invloed op een andere kring of persoon?)

We kunnen ons voorstellen dat in de toekomst bij een grotere populatie een ander model wenselijk is.

6.2 Organisatiestructuur De Tijd en Ruimte

De organisatiestructuur is opgebouwd met kringen. Bij elke motie wordt getoetst of de motie betrekking of invloed kan hebben op een andere kring.
De Tijd en Ruimte is een stichting. Het **bestuur** bestaat uit een voorzitter,
secretaris, en penningmeester

De **bestuurskring** is het wettelijk verantwoordelijke orgaan van de Stichting. Minimale leeftijd van deelname in de bestuurskring is 18 jaar. In de Bestuurskring nemen deel het bestuur en de teamleden.
De bestuurskring geeft het mandaat voor het dagelijks bestuur van de school aan de **schoolkring**. De schoolkring is het centrale hart van de kringorganisatie. Hierin zijn vertegenwoordigd: alle studenten en alle teamleden

Verder heeft de Tijd en Ruimte nog de volgende kringen:

- Ouderkring, hier zitten alle ouders in.
- Aannamekring, deze bestaat uit studenten en teamleden die zich hiervoor aangemeld hebben
- Locatiekring, deze bestaat uit studenten en teamleden die zich aangemeld hebben
- BMK kring, deze bestaat uit studenten en teamleden.

Eventuele hulpkringen of losse kringen komen en gaan wanneer daar behoefte aan is.
Bijvoorbeeld : de moestuinkring, de kookkring, de uitjeskring enz

Alle kringen hebben een kringwijzer waarin het mandaat en het beleid van de kring staat beschreven.

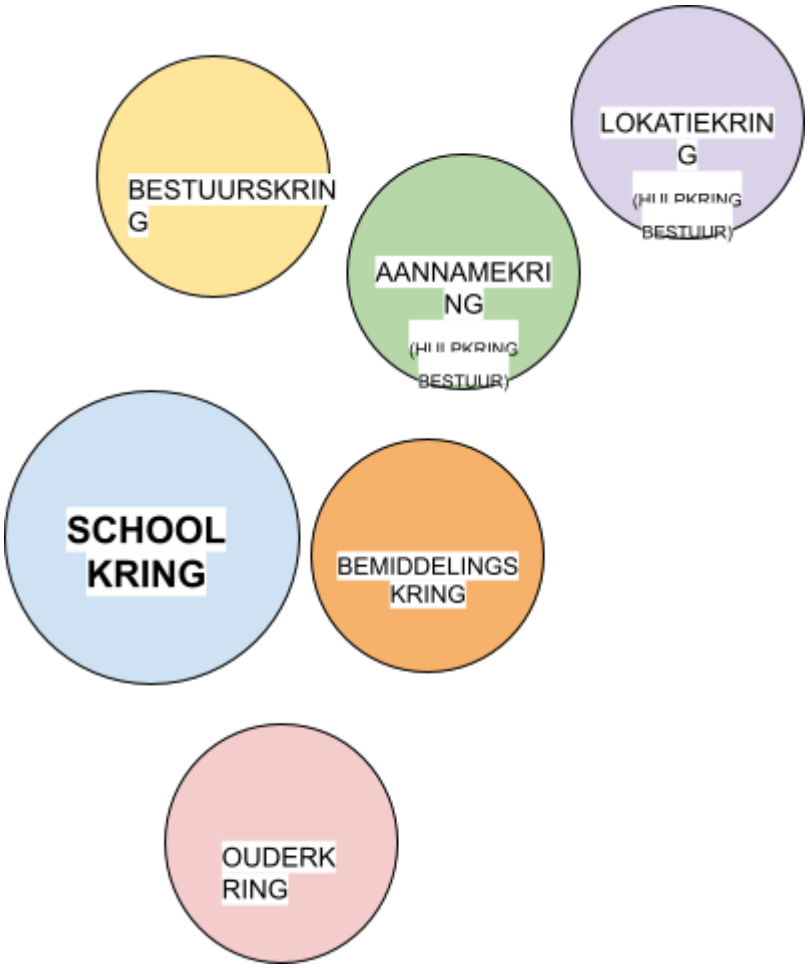

7. De school in domeinen

De kringen vormen de basis van de organisatie. De volgende domeinen zijn ondergebracht in de verschillende kringen:

1. Algemeen beleid
2. HR
3. Wetgeving en veiligheid
4. Marketing, communicatie & PR
5. Finance
6. Aanname studenten
7. Locatie
8. Inrichting en materialen
9. Kwaliteit van onderwijs
10. Leef- & omgangsbeleid
11. Ouderparticipatie
12. Kantoorzaken

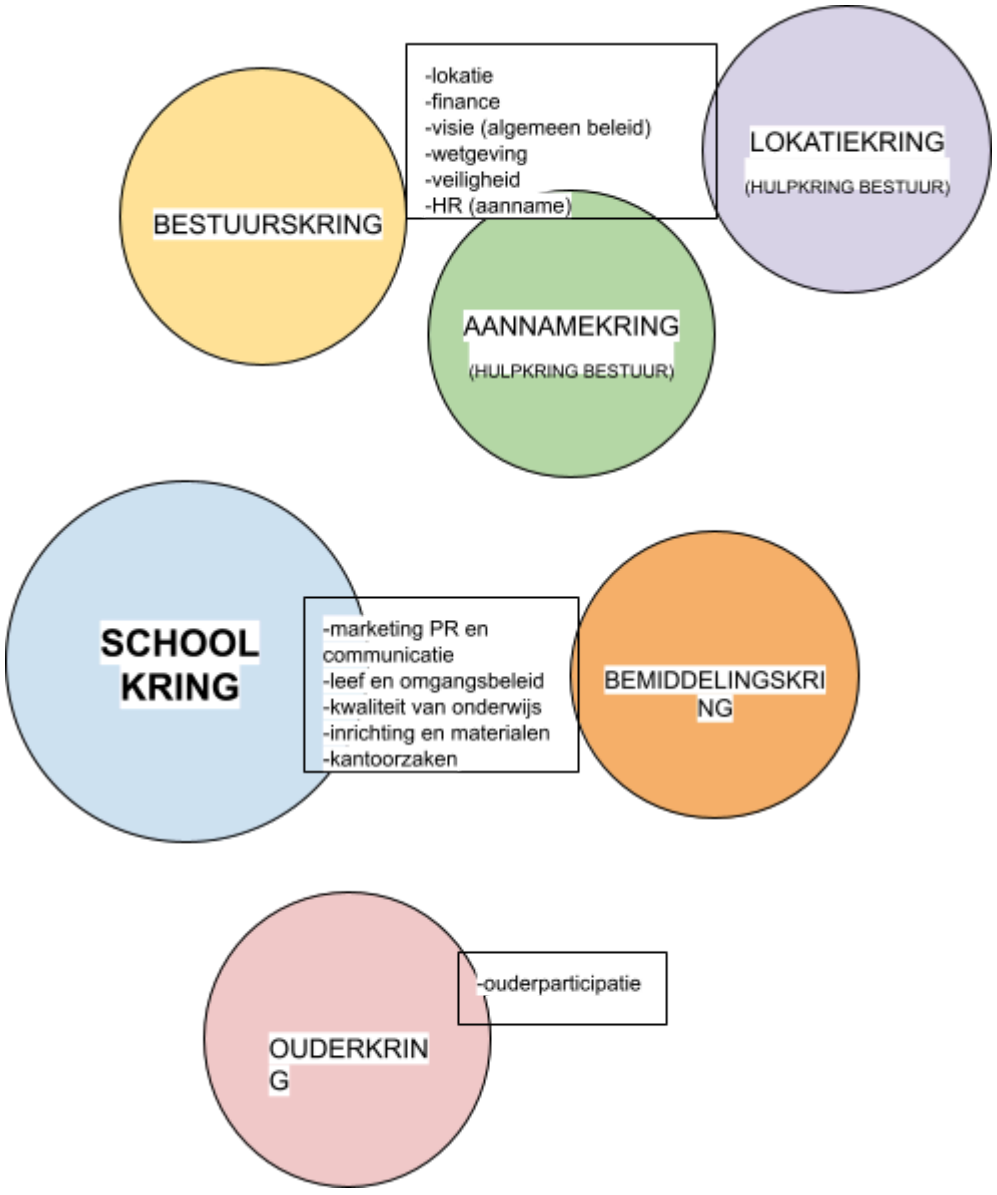

7.1 Algemeen beleid

Het bestuur is verantwoordelijk voor het algemene beleid van de school. Dit schoolplan is de uitwerking van die verantwoordelijkheid. De bepaalde domeinen zijn ondergebracht in de verschillende kringen die de school kent. De kringen maken een kringwijzer waar voor dat specifieke domein beleid wordt geschreven. Het algemene beleid is verweven door alle domeinen heen. Doordat de bestuurskring dit schoolplan goedkeurt, wordt gewaarborgd dat alle domeinen zijn ondergebracht bij de verschillende verantwoordelijken.

EUDEC

Als democratische school zijn we lid van de EUDEC. EUDEC (European Democratic Education Community) is een non-profit organisatie die democratisch onderwijs promoot als een verstandig onderwijsmodel voor alle democratische staten. Haar leden zijn individuen, scholen en instituten door heel Europa met tientallen jaren ervaring in democratisch onderwijs. Een van de aspecten die deze organisatie zo uniek maakt is de actieve rol die studenten spelen op alle niveaus: als individuele leden, in de EUDEC-raad, in het plannen van de conferenties, in de organisatie van programma's.

Multiculturele samenleving

Bij cultuur gaat het niet alleen om afkomst, maar ook om taal, godsdienst, waarden, gewoonten en normen. De Tijd en Ruimte onderstreept het belang van de verschillen die op cultureel gebied in de samenleving aanwezig zijn. "De samenleving" is een breed begrip, maar je voorbereiden op verschillen kan ook in het klein. Als wij de verschillen tussen kinderen accepteren en hen niet willen veranderen in iets wat ze niet vanuit zichzelf zijn, zullen zij de verschillen tussen henzelf en andere mensen ook accepteren en anderen niet willen veranderen. Wij vinden dit de beste voorbereiding die ze kunnen krijgen op een multiculturele samenleving. Kinderen krijgen de ruimte om hun eigen pad te volgen en een ontwikkeling door te maken zoals het goed is voor henzelf. Als richting zijn wij een algemeen bijzondere school. Er worden geen kinderen op school geweigerd op grond van hun geloofs- of levensovertuiging. Discriminatie wordt absoluut niet getolereerd. Niet op geslacht, noch op huidskleur, seksuele geaardheid, opvattingen of 'gewoonten'.

7.2 Human Resources

Het team van de Tijd en Ruimte kent samenwerkers, ondersteuners, activiteitenbegeleiders en vakdocenten.

We streven in ons HR beleid naar een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in alle posities. De Bestuurskring bestaat uit 2 mannen en 2 vrouwen, het team bestaat uit 1 man en 4 vrouwen. Activiteitenbegeleiders zijn zowel mannen als vrouwen in diverse leeftijden

Samenwerkers

Omdat we op basis van gelijkwaardigheid opereren hebben we geen docenten, maar samenwerkers. Dit zijn volwassenen die de studenten volgen en begeleiden en zorgen voor emotionele, sociale en fysieke veiligheid van de studenten op school. We streven naar een verhouding 1:10. Elke student heeft één samenwerker als mentor, die de ontwikkeling van de student op school volgt en begeleidt (waaronder Beeldvormende gesprekken) en aanspreekpunt is voor ouders en team. In de woorden van een student, een mentor is iemand die een beetje op je let en kijkt hoe het met je gaat.

Samenwerkers:

- worden vergoed voor hun werk (zzp'er)
- Zijn minimaal twee dagen per week op school
- Geschoold en/of pedagogische achtergrond
- Coachende rol op school/ondersteunen studenten

Ondersteuners

Ondersteuners zijn een belangrijke aanvulling op het team.
Ze zijn op vaste momenten aanwezig op de vloer en ondersteunen het team en de studenten waar nodig. Ze kunnen activiteiten mee begeleiden of organiseren, maar ook korte gesprekjes voeren indien nodig.

Ze vervullen een vrijwillige functie en kunnen indien gewenst doorgroeien naar een samenwerkers functie. Ze kunnen verschillende opleidingen of achtergronden hebben, belangrijkste is dat ze passend zijn bij de Tijd en Ruimte en de visie dragen.

Activiteitenbegeleiders

Op de Tijd en Ruimte hebben we een poule van activiteitenbegeleiders die een vast moment per week of per maand een activiteit komen begeleiden.
Dit kan een sportactiviteit zijn, maar ook spelletjes, koken, naar de bieb, voorlezen en ……..

Vakkrachten

De school beschikt over een poule van vakkrachten. Wanneer er bij studenten behoefte ontstaat aan ondersteuning in het aanleren van een vak waar nog geen docent voor is, wordt gebruik gemaakt van de poule van vakkrachten. De school zorgt ervoor dat voor alle vakken en alle niveaus voldoende gekwalificeerde vakkrachten vanuit de poule beschikbaar zijn. Vakkrachten:

- Zijn op afroep beschikbaar
- Worden per uur vergoed
- Zijn bevoegd in hun specifiek vakgebied.

Inspirators

Mensen binnen het netwerk van de school die graag kennis over een bepaald onderwerp willen delen met onze studenten, nodigen wij van harte uit hun enthousiasme te delen. Het kan over van alles gaan, als je maar een passie hebt voor dat vak of onderwerp en dat over kan brengen. Inspirators zijn minimaal 1 keer per schooljaar beschikbaar voor een ochtenddeel om te komen vertellen over hun passie / vak. Dit kan naar aanleiding van een vraag zijn vanuit een student, maar het kan ook zijn dat het team ziet dat de hele groep hier iets aan heeft.

Bevoegdheden PO en VO:

Voor het primair onderwijs is minimaal 1:30 PABO bevoegd. Er is elke dag een PABO bevoegde samenwerker op de vloer aanwezig.
Op moment van schrijven hebben we 1 PABO bevoegde samenwerker, 1 in opleiding.
We hebben 2 Pabo bevoegde invallers achter de hand indien nodig.

De school werkt vraaggestuurd. Ook voor het Voortgezet Onderwijs.
Wanneer sprake is van onderwijs, vakinhoudelijke instructie, toetsing, niveauvaststelling of inhoudelijke begeleiding binnen het voortgezet onderwijs, wordt hiervoor een bevoegde VO-docent ingezet vanuit een flexibele poule van vakdocenten.

Leerlingen bepalen in hoge mate zelf wanneer zij gebruikmaken van vakinhoudelijke begeleiding of instructie. De school draagt er zorg voor dat voor alle aangeboden vakken en niveaus bevoegde vakdocenten beschikbaar zijn.

Wanneer een leerling behoefte heeft aan ondersteuning binnen een specifiek vakgebied, wordt een daartoe bevoegde vakdocent ingepland. Zie ook Beleidsdocument – Vraaggestuurd Onderwijs & Inzet van Bevoegde Leraren in het VO bij de Tijd & Ruimte

Procedure

De bestuurskring stelt de procedure(s) tot benoemen, schorsen en ontslag vast van personen die bezoldigd en onbezoldigd werkzaam zijn voor de Stichting. Dit gebeurt op voordracht van de schoolkring en aannamekring. In de praktijk betekent dit dat de aannamekring verantwoordelijk is voor een goed in balans samengesteld team, dat zij functieprofielen maakt, de vacature uitzet en verwerkt en het uiteindelijke contract voorbereidt. De voorzitter van het bestuur is bevoegd tot het tekenen van contracten.

VOG

Elk teamlid en vakdocent overlegt een verklaring van goed gedrag bij aanvang van het contract. De school regelt en betaalt dit.

HR ontwikkeling

Regelmatig worden studiedagen georganiseerd, geïnitieerd door het team zelf. Daarnaast bezoeken we andere democratische scholen om van te leren en we kunnen onze ervaren collega's van DOE in Veldhoven gerichte hulp vragen. Twee keer per jaar vindt een evaluatie plaats met elk teamlid waarbij de volgende vragen centraal staan en die iedere aanwezige deelnemer beantwoordt:

- Hoe gaat het?
- Wat wil je veranderen?
- Wat heb je daarvoor nodig?

7.3 Wetgeving en veiligheid

De bestuurskring is verantwoordelijk voor algemene wetgeving en veiligheid. Onder wetgeving verstaan we:

- Wettelijk kader van het onderwijs PO en VO. De volgende vragen moeten zijn beantwoord:
    - We voldoen aan de inspectie eisen van het PO
    - We voldoen aan de inspectie eisen van het VO
    - We hebben een veiligheidsplan dat voldoet aan de eisen
    - Beschrijven hoe we fysieke, sociale en emotionele veiligheid garanderen

Zie in de bijlage het veiligheidsplan van de Tijd en Ruimte.

7.4 Marketing, communicatie en PR

Verantwoordelijk voor dit domein zijn op dit moment Alexander Rommens die hulp krijgt van diverse teamleden en soms ook studenten.
Onder marketing, communicatie en PR wordt in ieder geval verstaan:

- Het uitdragen van de visie van de school naar alle stakeholders van de school
- Het promoten van de school bij doelgroep en de ouders daarvan
  het informeren van de ouders

In de praktijk leidt dit tot inspiratie ontmoetingen met andere scholen, kennismaking met LPA, een mooi artikel in de krant, bijhouden van social media. En natuurlijk de informatie avonden elke derde donderdag van de maand.

7.5 Financiën

De Tijd & Ruimte is een particuliere, niet-bekostigde school in de zin van artikel 1, onderdeel b, onder 3, van de Leerplichtwet 1969 (B3-school). De school wordt niet door de overheid bekostigd en wordt door de Onderwijsinspectie beoordeeld aan de hand van het toepasselijke onderzoekskader.

Dat betekent dat we goedkeuring van de inspectie van onderwijs hebben maar dat we geen gelden ontvangen van de overheid. In de basis betalen ouders schoolgeld, daarnaast zoeken we naar andere financiële middelen.

Het schoolgeld voor het PO en het VO is voor het boekjaar 2026 vastgesteld op € 389,93 per kind voor het eerste kind. Voor het tweede of meerdere kinderen € 259,95 per maand.

We zijn een groeiende school met ambities en een stijgende lijn in het aantal studenten, maar we zijn nog klein. Willen we de school goed neerzetten en een stabiel fundament creëren dan hebben we nog extra financiële middelen nodig.

De begroting 2026 is opgesteld per kalenderjaar. De begroting wordt in samenwerking met de overige bestuurskringleden samengesteld door de penningmeester en aan de bestuurskring ter goedkeuring voorgelegd. De jaarrekening wordt binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar opgesteld door de penningmeester en aan de bestuurskring ter goedkeuring (binnen een maand) voorgelegd. Na goedkeuring wordt décharge verleend aan de penningmeester over het in dat jaar gevoerde beheer.

7.6 Aanname studenten

De Tijd en Ruimte is wezenlijk anders dan een reguliere school. Voor ouders en nieuwe studenten betekent dit dat ze zich goed bewust moeten zijn van hoe de school werkt en hier achter staan. Zo vragen we geïnteresseerde ouders zich te verdiepen in democratisch onderwijs door onze informatieavond te bezoeken, het boek ‘De vrijheid van de Sudbury Valley School’ te lezen.
Voor nieuwe studenten geldt een wenperiode van 1 maand waarna de definitieve aanname volgt.

7.7 Locatie

De Tijd en Ruimte is gevestigd in het pand "Jan" aan de Jan Olieslagersstraat 3 ’s-Hertogenbosch. Aangezien dit geen locatie is waar we permanent mogen blijven, zijn we op zoek naar een andere locatie. Er is een locatiekring opgericht en hiermee komen we tweewekelijks bijeen om alles te bespreken en te bekijken. Hierin nemen teamleden en studenten deel.

De nieuwe locatie zal aan een aantal voorwaarden moeten voldoen.

- Binnen- en buitenruimte
- Functionele lokalen
- Keuken en toiletten
- Kantoorruimte
- ruimte voor creativiteit met handen, muziek, theater, sport (binnen en buiten), cognitieve ontwikkeling
- passend bij de visie

7.8 Inrichting en materialen.

Er zijn geen klassen maar functionele lokalen zoals een theater, werkplaats, ontdeklokaal en lunchlokaal. Dit geeft de studenten de mogelijkheid om te spelen, hun passies te ontdekken en hun interesses te verbreden. Ook geeft deze wijze van indelen de mogelijkheid dat studenten van alle leeftijden door elkaar heen kunnen bewegen. De kleintjes leren van de ouderen en andersom, de ouderen inspireren de jongeren en andersom. Er is geen status quo per leeftijd. Niemand is gelijk, wel gelijkwaardig en iedereen is anders en het benadrukken daarvan door deze indeling is juist zo mooi. De inrichting past bij de functionaliteit van het lokaal. Het team en de studenten geven samen vorm aan de inrichting en materialen.
Via moties kan student of teamlid aanspraak doen op het maandelijkse budget van de schoolkring en daarmee de inrichting veranderen door nieuw materiaal aan te schaffen. Vaak kan dit ook al door ons netwerk aan te spreken en ontvangen we veel gratis of met een wederdienst.
De school is daarmee ook steeds in verandering.

Voorbeeld: student van 16 wil kunstwerken maken met spuitbussen. Hij dient een motie in voor goedkeuring van 80 euro budget. Na CONSENT schaft hij de bussen aan en organiseert het kunst project. Velen sluiten aan en er wordt veel geleerd van elkaar.

7.9 Kwaliteit van onderwijs

De basis van ons onderwijs wordt gevormd door de ideeën van het natuurlijk leren. De student zal een intrinsieke motivatie laten zien wanneer het gevoelens van **verbinding**, **competentie** en **autonomie** ervaart. Een leerlijn start met het opmerken van iets opvallends, iets afwijkends van wat als normaal wordt ervaren. Daarna zal het nieuwe fenomeen aan hypotheses onderworpen worden welke getoetst worden aan reeds aanwezige kennis, net zo lang tot de hypothese de toets doorstaat. Daarna zal de aangenomen hypothese worden getoetst aan nieuwe omstandigheden om te testen of deze klopt. Dit is de wetenschappelijke methode, die kinderen van nature gebruiken. Anders gezegd zal het kind eerst nieuwsgierig zijn en proeven aan allerlei nieuwe dingen. Daarna volgt een fase van spel waarin het op een veilige manier kan oefenen met kennis en vaardigheden. In deze processen speelt sociabiliteit, het delen van kennis en vaardigheden met bijvoorbeeld “peers”, een belangrijke

rol. Kinderen moeten fysiologisch klaar zijn om bepaalde inzichten te verwerven. Inzichten gaan vooraf aan kennis. Wij gaan er dus van uit dat een kind pas iets werkelijk kan leren als het er rijp voor is en dat louter aansluitend onderwijs hierbij past. Voor die tijd kan het aanbod op een te hoog niveau niet beklijven. Als een kind klaar is zal het met de (van binnen uit) nieuw verworven vaardigheden de wereld verder decoderen. Hiervoor is een leerrijke omgeving van essentieel belang. Onze functielokalen zijn inspirerende plekken waar allerlei materialen aanwezig zijn die kinderen kunnen gebruiken in hun leerproces. Zo zijn er lees- en rekenmethodes, lego, aardrijkskundeboeken, speelgoedauto's, handenarbeid spullen, spellen, klei, poppen, kookgerei, stripboeken, etc.

Ook vinden wij het belangrijk om als volwassenen de kinderen voor te leven. Goed voorbeeld doet volgen en met je enthousiasme kan je inspireren. Zo maken wij bijvoorbeeld gebruik van inspirators, mensen die hun passie voor een bepaald onderwerp komen delen.

DE KERNDOELEN

Door de onderwijsinspectie zijn er kerndoelen opgesteld die leerlingen gedurende hun schoolperiode moeten voorbereiden op hun rol(len) in de maatschappij. Aspecten uit de echte wereld die niet intrinsiek aanwezig zijn in de "reguliere leeromgeving". Deze kerndoelen worden met name door middel van lessen onderwezen aan de leerlingen. Daarna worden zij getoetst om te controleren of deze doelen behaald zijn.

Binnen het democratisch onderwijs kijken wij anders naar de te behalen kerndoelen. Naast dat er in het particuliere onderwijs kader aangegeven wordt dat kerndoelen **aangeboden** moeten worden, zien wij ook dat deze kerndoelen als vanzelf voorbij komen in de minimaatschappij die wij samen met de studenten creëren. Je zou kunnen zeggen dat de "echte wereld" op een veilige manier is geïntegreerd in onze leeromgeving. Alle vaardigheden die nodig zijn om in de echte wereld te kunnen functioneren, komen leerlingen vanzelf tegen (als levenslessen) binnen deze veilige leeromgeving als ze oefenen in het een gelukkig mens zijn. Deze vaardigheden kunnen onbeperkt geoefend worden, net zo lang tot de student er zelf tevreden mee is. Soms is dat heel snel, soms is dat veel dieper dan je zou verwachten.

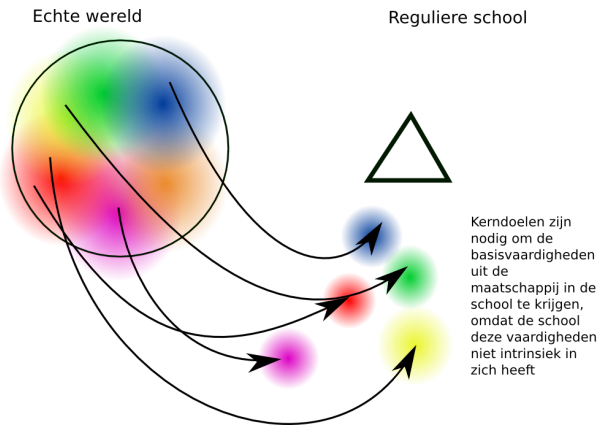

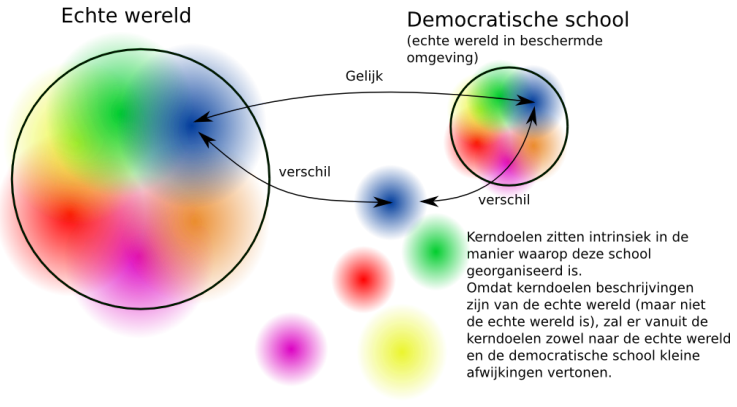

Op de Tijd en Ruimte zitten de kerndoelen intrinsiek in de school. De Tijd en Ruimte kiest er voor de kerndoelen op een andere wijze te integreren in ons onderwijs. Daarom hebben wij alle kerndoelen in kaart gebracht en gekeken hoe deze kerndoelen zichtbaar worden in onze praktijk. Omdat onze leerlingen alleen in aanraking hoeven te komen met het kerndoel, hebben wij ervoor gekozen om de kerndoelen zo optimaal mogelijk te integreren in onze lokalen. Per kerndoel is dus bekeken waar in de school deze vaardigheid geleerd kan worden. Soms komt een kerndoel specifiek in 1 lokaal aan bod, maar meestal zijn er meerdere lokalen waar het betreffende kerndoel geleerd kan worden.

Het team houdt bij welk kind in welk lokaal komt voor het doen van activiteiten. Wat we observeren leggen we vast in ons leerlingvolgsysteem **SpectroVita.** Vaak in Dagverslagen en ook in de leerlijnen. Het leerlingdossier waar de dagverslagen, BMK's en BVG's en de leerlijnen in staan hebben we een heel goed beeld hoe het met de student gaat en op welke manier ondersteuning aangeboden kan worden.

De student moet zich eerst veilig voelen door verbinding te maken.
Daarna gaat men zich ontwikkelen en op zoek naar wat interessant is voor hem of haar.
De schoolomgeving moet ervoor zorgen dat de student het aanbod kan gebruiken en dat men hulp krijgt wanneer dat nodig is.

Hoe doen we dat? Hieronder een opsomming van het aanbod zoals wij die ingericht hebben.
Per onderdeel een korte omschrijving en eventueel één voorbeeld.

VO LOKAAL
een lokaal gericht op de behoeften van de VO'ers. Samen zijn en veel praten met elkaar.. Studeren vanuit boeken. Werken met laptops. Een les CRYPTO coins volgen bijvoorbeeld.

SPEELLOKAAL
een lokaal ingericht als veilige sociale haven voor de jongsten onder ons. Verschillende hoeken met thema's als bouwen, rollenspel en boekjes lezen. Regelmatig vindt je hier ook een 13 jarige student die voorleest voor studenten van 5 of 6 jaar.

ONTDEKLOKAAL
een lokaal waar nu met name studenten zich begeven in de leeftijd van 8 t/m 12. Zij zijn daar bezig met hun activiteiten. Soms knutselen, een game spelen (binnen de beschikbare schermtijd), veel met elkaar praten en soms een les.

KRINGRUIMTE
Hier worden alle kringen gehouden. Aan de RONDE tafel. De cirkel is de vorm waarin dingen weer kunnen stromen. Moties schrijven, argumenteren, motiveren, luisteren naar de ander. De deelname aan de kringen is een van de meest waardevolle lessen die gegeven wordt.

GYMZAAL
Bewegingsonderwijs vindt hier plaats. Veel balspellen en nu met wat nieuwe klim kasten ook een "parcours" bijvoorbeeld. Perfecte plek om de oudere studenten lesjes te laten geven aan de jongeren.

BUITENRUIMTE
Hier gebeurt van alles. Hutten bouwen, moestuin onderhouden en natuurlijk de Trampoline!
Fysieke intelligentie: FQ - Deze wat miskende vorm van intelligentie is van essentieel belang. Je lichaam is je voertuig waardoor je mens kunt zijn. Het is de basis waardoor alle andere intelligenties kunnen functioneren in de materie: je IQ, je EQ en je SQ

KEUKEN
Een van de meest gebruikte plekken. Het eten maken levert vele verbindingen op.
Hier wordt ook veel gerekend en gelezen, of geïnspireerd om het te gaan leren. Want jij wil toch ook dat recept kunnen lezen zoals die ander dat kan….en dan je eigen taart bakken.

LUNCHLOKAAL
Naast het gezamenlijk eten en daarover praten met elkaar… wat eet jij? ..is dit ook het lokaal waar de ochtendkring gehouden wordt en iedereen samenkomt om te zien wat er die dag op de planning staat. Het rooster hangt hier ook.

THEATER
Muziek, de piano klinkt elke ochtend, shows regelen, toneelstuk maken, een spookhuis met Halloween etc. Ook kun je hier je licht en geluidsbrevet behalen. Je leert dan veel en mag de knoppen daarna bedienen.

WERKPLAATS
Of het nu Kunst wordt of een functioneel object, hier worden kinderen begeleid in het zelf maken van iets naar wens. Bijvoorbeeld de slingers voor de open dag zelf maken op een naaimachine! (5 jarige)
Hier leert men ook vanzelf meten. Hoe lang moet iets zijn, is de verhouding goed. Een hoek van 90 graden is soms nodig. 10 cm in een decimeter… etc.

Daarnaast zijn er een aantal “tools” binnen onze structuur die vroeg of laat voor iedereen zeer leerzaam zijn.

BMK
Soms gaat een conflict niet opgelost worden door diegenen zelf en is er hulp nodig. Het mag weer rond gemaakt worden. Studenten en teamleden pakken dit samen op met diegenen in conflict.
Als je opgeroepen wordt, is de BMK verplicht. Een van de weinige dingen die verplicht zijn bij ons.

BVG
Samen met de ouders gaat de student in gesprek met 2 teamleden. Hoe gaat het nu? Klopt ieders beeld met elkaar of is er iets nodig? Deze gesprekken duren niet 10 minuten maar minimaal 60 minuten en de student is er altijd bij.

SCHOOLKRING
Misschien wel de belangrijkste kring. Je wil iets en hebt daar geld, toestemming of afstemming voor nodig. Dat kan in de kring. Iedereen die zijn stem wil laten horen sluit aan.
Een motie schrijven alleen al is een belangrijke. Is de motie meteen duidelijk? Moet er eerst nog iets uitgezocht worden? Daarna je motie verdedigen en de anderen horen.

IDEEËNBORD
Voor sommigen is een motie schrijven nog spannend, te veel gedoe of nog niet het juiste moment. Daarom kun je ook gewoon je idee op een geeltje schrijven en ophangen. Kijken wat er gebeurt.

CONSENT METHODE
Een vaste gespreksmethode waar elk teamlid in getraind is. In rondes spreken, om de beurt, naar de ander luisteren. Gelijkwaardigheid gegarandeerd. Dit schooljaar heeft het team ook weer een training gevolgd.

MENTOREN - WENSGESPREKJES
Elke student kiest een mentor onder de samenwerkers. Hiermee gaan ze geregeld in gesprek.
De mentor toetst of de student in verbinding staat, tot competentieontwikkeling komt en of de student autonoom door de school kan bewegen.

DE BASISAFSPRAKEN
Bij aanvang van de schoolgang tekent de student de basisafspraken. Deze zijn ontwikkeld en opgesteld door de jaren heen MET studenten zelf. Vastgelegd hierin is bijvoorbeeld dat STOP ook echt STOP betekent en dat iemand daarmee zijn grenzen aangeeft die je mag respecteren.

BREVETTEN
Voor allerlei apparaten in school moet je eerst je brevet halen. Dit is voor de veiligheid en zijn steeds weer mooie leermomenten.
Uiteraard kunnen wij onderstaand ook niet overslaan als we het over AANBOD hebben.

SAMENWERKERS
Ons team bestaat uit “samenwerkers”. Zij staan elke dag beschikbaar voor de studenten. Hun werk is divers omdat de studenten 1001 hulpvragen stellen. Maar soms vragen ze niks en zijn ze veel te druk met hun activiteit. Ze laten de studenten ook zoveel mogelijk zelf doen. Dat is het leren.
Een stageplek regelen? Samen een email schrijven bijvoorbeeld.

ACTIVITEITEN - WORKSHOPS
Elke week staan er activiteiten. Ouders helpen vaak bij het neerzetten hiervan.
Knutselactiviteiten of een Crypto cursus. Een DJ workshop of een lunch verzorgen in de keuken.
Ook zijn er soms uitjes. Naar een museum bijvoorbeeld. Of naar OERRR

WEKELIJKSE LES WISKUNDE
Onze vakdocent Wiskunde komt vaak op maandag. Als VO’ers een specifieke wens of doel hebben kunnen zij met haar begeleiding krijgen om dat doel te behalen

WEKELIJKSE LES NEDERLANDS
Onze vakdocent Nederlands komt ook op maandag. Als VO’ers een specifieke wens of doel hebben kunnen zij met haar begeleiding krijgen om dat doel te behalen. Iedereen kan aansluiten

WEKELIJKSE LES ENGELS
Onze vakdocent Engels komt op afroep. Als VO’ers een specifieke wens of doel hebben kunnen zij met haar begeleiding krijgen om dat doel te behalen.
Iedereen kan aansluiten. Daarnaast wordt er sowieso veel Engels gesproken als zij er is.

WEKELIJKSE LES LETTERS SCHRIJVEN
Onze Pabo’er heeft een vast moment ingebouwd op het rooster om te gaan schrijven.
Dat is los van alle LETTER en CIJFER momenten die al ontstaan gedurende de week.

MEERDERE COMPUTERS OP SCHOOL
Er zijn meerdere PC’s op school die gebruikt kunnen worden door studenten.
Hier kunnen zij dingen opzoeken, films en documentaires kijken…etc.

LAPTOPS van STUDENTEN WORDEN ZELF MEEGENOMEN
Een flink aantal studenten werkt op haar of zijn eigen laptop.

TOETSEN STUDIEMETER (op aanvraag)
Studenten kunnen zichzelf toetsen. Ze doen dan een aanvraag voor een toets bij de mentor of schoolleiding. De toetsen nemen wij af bij studiemeter van Deviant. Zij hanteren de referentieniveaus zoals die gebruikelijk zijn.

BURGERSCHAPSONDERWIJS

Hoewel we het woord burgerschapsonderwijs op school niet vaak gebruiken, loopt het als een rode draad door onze leeromgeving. Burgerschap is bij De Tijd & Ruimte geen afzonderlijk vak, maar een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks samenleven, leren en besluiten nemen.

Vanuit ons gelijkwaardigheidsbeginsel, vastgelegd in het kringstatuut, en onze keuze voor **sociocratie**, betrekken we studenten actief bij de organisatie en besluitvorming van de school.

De schoolkring heeft binnen de kaders van het bestuur zeggenschap over afspraken die betrekking hebben op de leer- en leefomstandigheden op school. We werken met moties, argumenten, open discussie en besluitvorming op basis van consent. Studenten leren voorstellen te doen, hun mening te onderbouwen, naar anderen te luisteren, rekening te houden met verschillende belangen en verantwoordelijkheid te dragen voor gezamenlijke besluiten.

Dit is dagelijkse praktijk. Studenten ervaren dat hun stem ertoe doet en dat zij daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen op hun eigen leefomgeving.

DE C.O.N.S.E.N.T.-METHODE

Onze teamleden zijn getraind in het toepassen van deze methode. We streven ernaar onze kennis en vaardigheden hierin regelmatig te verdiepen en te oefenen. We gebruiken de methode in gesprekken met elkaar, met studenten, met ouders en met mensen die kennismaken met onze school. Het zit in het DNA van De Tijd & Ruimte.

Gelijkwaardigheid staat daarbij voorop. Door in een kring te werken en iedereen in rondes de gelegenheid te geven om te spreken, krijgt iedere stem ruimte. Het niet direct reageren op elkaar stimuleert om werkelijk te luisteren, in plaats van meteen een eigen mening tegenover die van de ander te plaatsen.

Zo oefenen studenten dagelijks met vrijheid van meningsuiting, luisteren, argumenteren en het respecteren van verschillende perspectieven.

Ook **verdraagzaamheid** ligt in deze methode besloten. Consent geven betekent niet dat iedereen het volledig met elkaar eens moet zijn, maar dat niemand een overwegend, beargumenteerd bezwaar heeft tegen het voorstel.

Je kunt dus een andere mening hebben en toch een gezamenlijk besluit accepteren. Studenten leren daarmee dat samenleven niet betekent dat iedereen hetzelfde denkt, maar dat je ondanks verschillen samen verder kunt.

Naast sociocratische besluitvorming maken studenten ook kennis met andere vormen van democratie, zoals verkiezingen, meerderheidsbesluiten en vertegenwoordiging. Zo ontdekken zij dat democratische besluitvorming op verschillende manieren georganiseerd kan worden.

VRIJHEID ALS BASISWAARDE

Iedere dag heeft iedere student de vrijheid om keuzes te maken die aansluiten bij zijn of haar interesses, behoeften en ontwikkeling. Daaruit voortvloeiend mag iedere student zich uiten op een manier die bij hem of haar past.

Vrijheid is echter niet onbegrensd. **De vrijheid van de één houdt rekening met de vrijheid en grenzen van de ander.**

Wanneer grenzen botsen, kunnen conflicten ontstaan. Studenten krijgen de ruimte om deze in eerste instantie zelf op te lossen, waar nodig met ondersteuning van een samenwerker.

Wanneer betrokkenen er samen niet uitkomen, kan een **bemiddelingskring (BMK)** worden ingesteld. Hierin worden verschillende perspectieven, emoties, behoeften en persoonlijke grenzen besproken.

Studenten leren op deze manier al vroeg omgaan met verschillen, conflicten en de ruimte die anderen nodig hebben. Ze oefenen dagelijks met de sociale vaardigheden die noodzakelijk zijn om samen te leven met mensen die anders denken, voelen of handelen.

VERANTWOORDELIJKHEID ALS BASISWAARDE

Vrijheid en verantwoordelijkheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

We delen de school met elkaar. Dat betekent dat iedereen rekening houdt met de ander en verantwoordelijkheid draagt voor de gezamenlijke leefomgeving.

Studenten hebben invloed op afspraken en besluiten, maar dragen ook verantwoordelijkheid voor het naleven ervan. Wanneer gedrag gevolgen heeft voor anderen, verwachten we dat betrokkenen daarop aanspreekbaar zijn.

De bemiddelingskring helpt studenten om hun eigen aandeel in een situatie te onderzoeken, hun perspectief te delen, naar anderen te luisteren en waar nodig afspraken te maken om herhaling te voorkomen.

Zo leren studenten verantwoordelijkheid te nemen voor hun woorden, hun handelen en de gevolgen daarvan.

TOLERANTIE EN GELIJKWAARDIGHEID

Gelijkwaardigheid, vrijheid en verantwoordelijkheid vormen de basis van onze schoolgemeenschap.

Iedereen is welkom om zichzelf te zijn, ongeacht leeftijd, achtergrond, afkomst, levensovertuiging, gender, seksuele oriëntatie of persoonlijke overtuigingen.

We respecteren verschillen en erkennen dat mensen de wereld vanuit uiteenlopende perspectieven bekijken.

Dat betekent niet dat ieder gedrag wordt geaccepteerd. Discriminatie, intimidatie, pesten en ander grensoverschrijdend gedrag horen niet thuis in onze schoolgemeenschap.

We spreken elkaar daarop aan en nemen signalen serieus. Afhankelijk van de situatie bieden gesprekken, de bemiddelingskring en zo nodig directe beschermende maatregelen mogelijkheden om de veiligheid te herstellen en herhaling te voorkomen.

Studenten leren hierdoor niet alleen verdraagzaam te zijn, maar ook op te komen voor zichzelf en anderen.

DE DEMOCRATISCHE RECHTSSTAAT EN DE SAMENLEVING

Onze school is een dagelijkse oefenplaats voor democratisch burgerschap.

Studenten ervaren wat het betekent om deel uit te maken van een gemeenschap waarin vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit, inspraak en verantwoordelijkheid belangrijke waarden zijn.

Tegelijkertijd maken zij kennis met de democratische rechtsstaat buiten onze school. Onderwerpen zoals verkiezingen, politiek, geschiedenis, mensenrechten, maatschappelijke ontwikkelingen en verschillende culturen komen aan bod in gesprekken, activiteiten, projecten en vanuit de interesses en vragen van studenten.

De actualiteit en gebeurtenissen binnen en buiten school bieden voortdurend aanleiding om deze onderwerpen te onderzoeken en met elkaar te bespreken.

Daarbij besteden we aandacht aan de betekenis van grondrechten, democratische besluitvorming, de bescherming van minderheden en het belang van regels en wetten in een samenleving.

We stimuleren studenten om zelfstandig na te denken, vragen te stellen, informatie te onderzoeken, verschillende standpunten te begrijpen en een eigen mening te vormen.

Ons doel is niet om studenten te vertellen wat ze moeten denken, maar om hen te ondersteunen in het ontwikkelen van de kennis, vaardigheden en houding waarmee zij zelfstandig, kritisch en betrokken kunnen deelnemen aan de samenleving.

BURGERSCHAP IN DE DAGELIJKSE PRAKTIJK

Bij De Tijd & Ruimte wordt burgerschap niet alleen besproken, maar vooral beleefd.

De schoolkring, het kringstatuut, de consentmethode, de bemiddelingskring en het dagelijks samenleven vormen samen een omgeving waarin studenten voortdurend oefenen met democratische en sociale vaardigheden.

Deze ervaringen verbinden we met kennis over de samenleving en de democratische rechtsstaat. Daarbij houden we rekening met de leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van studenten.

Zo ontwikkelen studenten stap voor stap het vermogen om hun eigen vrijheid vorm te geven, rekening te houden met anderen, verantwoordelijkheid te nemen en actief bij te dragen aan de gemeenschap waarvan zij deel uitmaken.

Ouders – school – kind

We streven naar balans in de pedagogische driehoek ouder-kind-school. Weten van elkaar wat er op school en thuis speelt. Welke uitdagingen we als ouders en school zien bij kinderen is van belang om de student een veilig gevoel te geven dat het gehoord en gezien wordt. Zo ontstaat er ruimte voor ontwikkeling. De terugkerende Beeld Vormende Gesprekken (BVG) met ouders duren vaak wel 1.5 uur, waar echt de tijd wordt genomen om het beeld van de student met elkaar te delen.

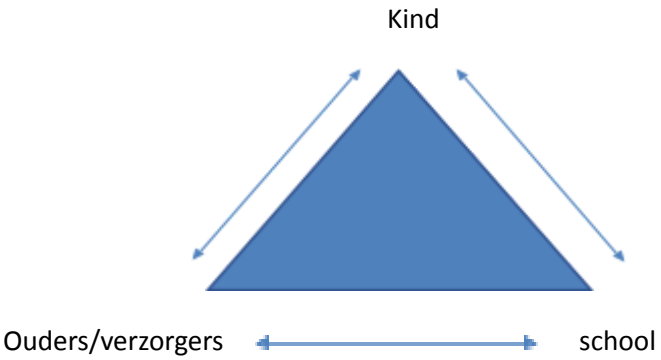

Studentenbegeleiding

Als een student het aannameproces heeft doorlopen, wordt het student van de school. De student kiest zelf een mentor. De studenten worden niet getoetst maar we gebruiken wel een leerlingvolgsysteem, Spectrovita. Hierin worden de ontwikkelingen van de student bijgehouden dmv observaties. Ook houden we de leerlijnen bij. Ouders hebben toegang tot dit systeem en kunnen ook hun beeld hierin delen. Doel is de mens als geheel in zijn/haar ontwikkeling te monitoren.
We ondersteunen een kind datgene te leren waar het op dat moment aan toe is, gebaseerd op de aanleg, interesses, behoefte en de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. Het leren gebeurt op allerlei manieren: uit boeken, digitaal en in de praktijk. We kennen geen vast lesprogramma maar wel een inspirerend aanbod. Studenten worden door hun mentor gemonitord in hun ontwikkeling.

Dat gebeurt door:

- Observaties
- activiteiten, individueel of groepsgewijs
- deelname aan kringen
- 1:1 gesprekken
- Leerlingvolgsysteem Spectrovita
- Aanwezigheidsuren registratie
- Beeldvormende gesprekken samen met ouders
- Mentorgesprekken met student zelf op regelmatige basis

De bronnen die de inspectie kan toetsen om te bezien of we voldoen aan de eisen voor het PO en VO zijn de volgende:

- Schoolplan
- Basis afspraken en huisregels
- Schoolplan
- Leerlingvolgsysteem Spectrovita
- Observatieverslagen
- Dossiers studenten
- Werkboeken
- Aanbod in lokalen
- Bemiddelingskring
- Kringstatuut
- Kringwijzers van de diverse kringen (ouderkring, teamkring, locatiekring, aannamekring)
- Aanwezigheid bij kringbijeenkomsten
- Gesprekken met samenwerkers, schoolleiding, bestuur, studenten.

Spectrovita

Spectrovita is ons leerlingvolgsysteem.
We houden hier wekelijks en soms dagelijks bij wat wij zien bij de studenten.
Er worden veel dagverslagen gemaakt om in woorden uit te drukken wat wij zien. Dat kan om een individuele ontwikkeling van een student gaan die een sprong maakt of om een ontwikkeling die wij willen vastleggen die wij zien binnen de dynamiek van een groep. De nadruk ligt bij de dagverslagen op de sociaal emotionele ontwikkelingen. Daarnaast worden ook observaties gedaan die gaan over andere zaken zoals cognitieve ontwikkelingen. Dit kan door middel van een dagverslag maar tevens worden de leerlijnen van de student hiervoor gebruikt.

Over de leerlijnen: Spectrovita maakt gebruik van een standaard indeling over groep 1 t/m 8 in het primair onderwijs. Omdat wij als Democratisch Onderwijs geen jaardoelen hanteren zijn niet voor alle studenten alle leerlijnen ingevuld. De student heeft dan tot nu toe de interesse niet getoond of dit op een andere manier laten zien. Dit betekent in de praktijk niet dat de student dit ook echt niet kan.

Ook de verslagen van gesprekken worden in Spectrovita vastgelegd. Dus de BVG's, eventuele BMK's, mentorgesprekken etc.

7.10 Leer- & leefomstandigheden

Studenten zijn binnen de school mede verantwoordelijk voor leer- & leefomstandigheden.
Concreet houdt dit in dat studenten zelf in de schoolkring afspraken maken over gedrag binnen de school. **Teamleden doen hier in mee en zijn gelijkwaardig.** Zij en de schoolleiding nemen altijd mee: Veiligheid, Financiën, Wetgeving, Visie van de school. De verschillende functielokalen zorgen ervoor dat als vanzelf leer- en leefomstandigheden ontstaan.

7.11 ouderparticipatie

Ouders vervullen een belangrijke ondersteunende rol binnen de Tijd en Ruimte. Ten eerste omdat we werken met de pedagogische driehoek ouder, kind, school, waardoor we een compleet beeld van de student krijgen en de ontwikkeling in zijn geheel kunnen volgen. Er zijn ook een flink aantal ouders die regelmatig op de school activiteiten begeleiden. Tot slot is er ook een ouderkring waarin ouderparticipatie wordt besproken. Ook hier kunnen moties behandeld worden met elkaar.

7.12 Schorsing of verwijdering van school

Binnen onze school vinden wij het belangrijk dat iedereen zich veilig, gehoord en gerespecteerd voelt. Onze basisafspraken zijn daarom eenvoudig en duidelijk: *stop is stop* en iedereen is aanspreekbaar op gedrag.

Wanneer een student herhaaldelijk grenzen van anderen niet respecteert of onvoldoende aanspreekbaar is op gedrag, gaan wij eerst in gesprek. Vaak gebeurt dit via een BMK (bemiddelings- of bewustmakingskring), waarin studenten naar elkaar luisteren en samen zoeken naar herstel en passende afspraken. De afspraken die hieruit voortkomen verschillen per situatie en worden zorgvuldig afgestemd op wat nodig is.

Wanneer gedrag zich blijft herhalen of de veiligheid van anderen onder druk komt te staan, kan een BVG (beeldvormend gesprek) plaatsvinden met student, ouders en betrokken begeleiders.
Ook kan het voorkomen dat een student op een dag tijdelijk naar huis wordt gestuurd wanneer er sprake is van ernstige onveiligheid, grensoverschrijdend gedrag of wanneer een student op dat moment niet meer aanspreekbaar is. Ouders worden hiervan altijd op de hoogte gebracht.

Soms is meer tijd nodig voordat een student weer terug kan keren op school. In dat geval maken wij samen duidelijke afspraken over wat nodig is om opnieuw veilig deel te kunnen nemen aan de schoolgemeenschap. Bij terugkomst vindt altijd een gesprek of evaluatie plaats.

Wanneer ondanks begeleiding, gesprekken en afspraken het gedrag onvoldoende verandert, kan de school tot de conclusie komen dat zij niet kan bieden wat de student nodig heeft. In dat geval gaan wij samen met ouders en student op zoek naar een plek die beter aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de student.

Samenvatting
Zie bijlage voor het organigram

- De school is er voor studenten van 4-21 jaar.
- Samenwerkers zijn betaalde begeleiders, ondersteuners vrijwillige begeleiders
- Het organigram van de school bestaat uit kringen en is vastgelegd in het kringstatuut
- Het hoogste orgaan van de school is de bestuurskring, die mandaat geeft aan de schoolkring. De schoolkring is belast met het dagelijks bestuur van de school
- In de kringen wordt met de CONSENT methode gewerkt / ook wel SOCIOCRATIE
- De school heeft geen klaslokalen maar functielokalen (speellokaal, theater, werkplaats, etc)
- Er zijn geen klassen met kinderen van bepaalde leeftijden, geen groepen.
- Er zijn spontane lesjes en er zijn vaste lessen op het rooster (naar gelang de behoefte)

De dagelijkse praktijk

- Tussen 09:00 uur en 10:00 uur komen de kinderen binnen. Ouders kunnen mee naar binnen komen, in het lunchlokaal staat koffie en thee klaar. Om 10:00 uur vertrekken de laatste ouders en begint de ochtendkring waarin mededelingen kunnen worden gedaan, de dag doorgenomen, een verjaardag gevierd of een spel wordt gedaan.
- De studenten waaieren vervolgens uit over de school en het plein. Er wordt piano gespeeld, een rondje gerend over het plein, Engels gelezen, een les wiskunde gevolgd en een nep computer in de werkplaats gemaakt. En nog veel en veel meer.
- Opruimen met elkaar om 14.30 uur
- Ophalen/vertrek studenten tussen 15.00 uur en 15.30 uur.